

ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

У статті розглядається значення інвестиційного забезпечення як одного з ключових чинників інноваційної трансформації підприємств будівельної галузі. Акцент зроблено на важливості залучення фінансових ресурсів для впровадження новітніх технологій, модернізації виробничих процесів, підвищення ефективності управління та забезпечення сталого розвитку підприємств. Досліджено сучасні підходи до формування інвестиційної політики, а також проаналізовано джерела інвестування, їхню структуру та динаміку в умовах ринкової економіки. Особливу увагу приділено оцінці впливу інвестицій на інноваційну активність будівельних компаній, зокрема щодо впровадження енергоефективних технологій, цифрових рішень та автоматизації виробничих процесів. У роботі визначено основні бар'єри на шляху до ефективного інвестування в інновації та запропоновано шляхи їх подолання. Отримані результати можуть бути використані для вдосконалення інструментів інвестиційного планування, формування стратегій розвитку підприємств та державного регулювання інноваційної діяльності в будівельному секторі.

Ключові слова: *інвестиції, інноваційний розвиток, будівельна галузь, інвестиційна політика, трансформація, фінансування, енергоефективність, цифрові технології.*

Постановка проблеми: У сучасних умовах динамічних змін економічного середовища та загострення конкуренції на внутрішніх і світових ринках будівельні підприємства опиняються перед необхідністю впровадження інноваційних технологій, модернізації виробничих процесів і адаптації до вимог сталого розвитку. Реалізація інноваційної трансформації передбачає значні фінансові інвестиції, проте доступ до капіталу обмежений через економічну нестабільність, високий рівень інвестиційних ризиків та недостатню ефективність державних механізмів підтримки.

Особливої гостроти ця проблема набуває в контексті збройної агресії російської федерації проти України, що спричинила масштабні руйнування критичної інфраструктури, суттєві економічні втрати та

підвищену невизначеність бізнес-середовища. Зруйнована інфраструктура, нестабільність економічного середовища, дефіцит фінансових ресурсів і високий рівень ризиків ставлять під загрозу сталий розвиток будівельного сектору. Військові дії створюють додаткові бар'єри для залучення інвестиційних ресурсів, обмежують фінансові потоки та посилюють ризики ведення господарської діяльності. Водночас, відновлення країни та модернізація будівельного сектору неможливі без активного впровадження інноваційних рішень та значних інвестиційних вкладень. Тому гострою є потреба у створенні адаптивних механізмів інвестиційного забезпечення, які враховують воєнний стан, економічну нестабільність і специфіку відновлення країни.

Отже, актуальним завданням є формування ефективної системи інвестиційного забезпечення інноваційної трансформації будівельних підприємств, що враховує специфіку воєнного часу, економічну нестабільність і потреби відновлення національної інфраструктури. Такий підхід сприятиме підвищенню конкурентоспроможності, технологічного рівня та сталості розвитку галузі у післявоєнний період.

Метою статті є обґрунтування теоретичних засад і розробка практичних рекомендацій щодо формування ефективного механізму інвестиційного забезпечення інноваційної трансформації підприємств будівельної галузі в умовах воєнного стану, економічної нестабільності та масштабної реконструкції національної інфраструктури, що забезпечить підвищення їх конкурентоспроможності, технологічного рівня та сталого розвитку в післявоєнний період.

Аналіз останніх досліджень та публікацій свідчить про велику увагу дослідників до проблем інвестування у будівельну галузь України в умовах воєнного стану та економічної трансформації. В. В. Горлачук, А. С. Черненко, О. О. Раку [1] обґрунтовують форми, джерела та моделі залучення інвестицій для інноваційного розвитку; Н. Є. Скоробогатова [2] досліджує вплив індустрії 4.0 на інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємств, зокрема у контексті промисловості; Р. Щур, В. Мацьків та А. Лаврів [3] працюють над трансформацією механізму бюджетного інвестування у контексті повоєнного відновлення економіки України; В. М. Головачко та В. І. Гулянич [4] пропонують сучасні моделі інноваційної трансформації організацій у будівельній галузі, включно із стратегіями цифровізації; Д. М. Бойчук та В. В. Коберник [5] досліджують стратегію цифрової трансформації організацій будівельної галузі, що є важливим для розуміння ролі інновацій у секторі; І. Скороход та Л. Горбач [6] вивчають інноваційно-інвестиційне забезпечення регіонального екобезпечного розвитку, що може мати застосування для будівельних проєктів; А. Жигло, Р. Ткаченко, Дж. Т. Чірелла, Н. Морковська, О. Якименко та К. В'яткін [7] – є співавторами розділу «Innovation in Ukraine's Construction and Postwar Recovery» - де

аналізується роль IT-рішень та інновацій у відновленні будівельної галузі України після війни та інші.

Виклад основного матеріалу. Процес залучення як вітчизняного так і іноземного капіталу є досить складним, незважаючи на ключову роль інвестицій як рушія економічного зростання будь-якої держави. Потенційні інвестори, особливо іноземні, з високим ступенем обережності підходять до вибору об'єкта вкладення коштів, керуючись чітко визначеними критеріями та дотримуючись встановлених вимог. У процесі прийняття рішень щодо інвестування вони враховують низку базових чинників, які мають першочергове значення. Серед таких умов - низький рівень корупції та корупційних ризиків, наявність стратегічних документів розвитку регіону, готовність місцевих органів влади до співпраці та підтримки інвестиційних ініціатив, ступінь опрацьованості інвестиційних проєктів, а також наявність сприятливої нормативно-правової бази. Всі ці критерії мають важливе значення за умов політичної стабільності та прогнозованої соціально-економічної ситуації в країні. Водночас, сучасні виклики, зокрема, спочатку пандемія COVID-19 та повномасштабна військова агресія російської федерації проти України, суттєво ускладнили інвестиційне середовище та актуалізували потребу в нових підходах до залучення інвестицій.

У такому складному та динамічному середовищі, де інвестиційні рішення приймаються з урахуванням численних ризиків і викликів, особливої уваги набуває необхідність глибокого аналізу особливостей будівельної галузі. Її розвиток тісно пов'язаний із загальним рівнем інвестиційної активності, впровадженням інноваційних рішень та ефективністю використання наявного ресурсного потенціалу. Будівельна галузь відіграє ключову роль у соціально-економічному розвитку України, особливо в умовах післявоєнного відновлення. Після початку повномасштабної війни у 2022 році потреба у відновленні житлової, інфраструктурної та промислової нерухомості стимулювала зростання інтересу до впровадження інноваційних технологій у будівництві. Проте реалізація інноваційного потенціалу без належного інвестиційного забезпечення є неможливою.

На сучасному етапі основними тенденціями інноваційного розвитку будівельної галузі є:

- цифровізація процесів проєктування та управління будівництвом (впровадження BIM-технологій, 3D-друку, дронів для моніторингу об'єктів);
- енергоефективність і «зелене» будівництво, орієнтоване на стандарти ESG (Environmental, Social, Governance);
- індустриалізація будівництва, зокрема використання модульних конструкцій та швидкокомтованих споруд;

- реалізація міжнародних відбудовчих проєктів за участю донорів, приватного капіталу та державних інституцій.

Незважаючи на позитивні зрушення, інвестиційне забезпечення інновацій у галузі залишається фрагментарним. До ключових проблем належать:

- низький рівень капіталізації національних компаній;
- обмежений доступ до довгострокового кредитування;
- високі інвестиційні ризики, пов'язані з воєнними діями;
- слабка інтеграція у міжнародні інноваційні програми;
- недостатня підтримка з боку держави (у вигляді податкових стимулів або гарантій для інвесторів).

Попри виклики, певні зрушення спостерігаються в результаті залучення коштів через механізми міжнародної технічної допомоги (USAID, ЄІБ, ЄБРР), публічно-приватного партнерства, ініціатив прозорого відновлення («Dream» та Rebuild Ukraine), а також запуску Національного плану відновлення.

Таблиця 1.

Основні показники будівельної галузі України у 2022–2024 роках

Показник	2022	2023	2024 (оцінка)
Обсяг виконаних будівельних робіт (млрд грн)	104,1	165,7	204,7
У тому числі: житлове будівництво	21,3	22,9	26,6
- нежитлове будівництво	37,2	46,1	57,7
- інженерне будівництво	45,6	96,7	120,4
Обсяг капітальних інвестицій у будівельну галузь (млрд грн)	94,7	30,6	41,7
Частка будівництва у загальному обсязі капітальних інвестицій (%)	12,4 %	5,1 %	7,8 %
Частка іноземних інвестицій у будівництво (%)	~0,2 %	~0,1 %	~0,1 %
Прогнозоване зростання галузі за рік (%)	-19,6 %	+17,9 %	+21,7 %
Обсяг іпотечного фінансування через програму «Оселя» (млрд грн)	-	2,9	14,6
Основні технологічні тренди	Відновлення	Цифровізація	ВІМ, 3D, модулі

Джерела: [8,9]

Будівельна галузь України демонструє ознаки помітного відродження після значного спаду у 2022 році, спричиненого повномасштабною агресією росії. За даними ResearchAndMarkets, сектор у 2024 році виріс на 21,7 % завдяки активізації інвестицій у транспортну інфраструктуру, житлове та промислове будівництво. Обсяги збудованих об'єктів у першому півріччі досягли 82,4 млрд грн (\$2 млрд) [8].

За повідомленням Держслужби статистики, загальний обсяг виконаних будівельних робіт у 2024 році становив 204,7 млрд грн, що на 23,5 % більше, ніж у 2023-му. При цьому інфраструктурна/інженерна складова зросла на 20 % (до 120,4 млрд грн), нетипова (нежитлова) - на 35,5 % (до 57,7 млрд грн), а житлова - на 16,3 % (до 26,6 млрд грн) [9].

У 2024 році загальний капітал інвестицій в економіку зріс на 35,1 % до 534,4 млрд грн, але лише 0,1 % припадає на іноземні інвестиції у будівництво. Це свідчить про перевагу внутрішнього фінансування (71 %) та низьку інвестиційну привабливість для закордонних інвесторів [9].

Основними джерелами інвестування будівельних підприємств є: власні кошти підприємств, банківські кредити, державні програми та гранти, прямі іноземні інвестиції, міжнародна технічна та фінансова допомога.

1. Власні кошти підприємств - власний капітал залишається одним із основних джерел фінансування інноваційних проєктів у будівельній галузі. Підприємства, що мають стабільний фінансовий стан, інвестують у модернізацію обладнання, впровадження нових технологій (BIM, 3D-моделювання, енергоефективні матеріали). Проте обмеженість власних ресурсів часто стримує масштабність інновацій.

2. Банківське кредитування - кредити комерційних банків використовуються для фінансування капітальних інвестицій. Однак високі відсоткові ставки та нестабільність економічного середовища, особливо в умовах воєнного стану, знижують привабливість цього джерела. Тим не менш, деякі банки пропонують пільгові умови кредитування інноваційних проєктів, що стимулює впровадження нових технологій.

3. Державні програми та гранти - урядові ініціативи, такі як програма «ЄОселя», фонди підтримки енергоефективного будівництва та інші грантові програми, сприяють залученню інвестицій у інновації. Державне фінансування дозволяє знизити ризики для підприємств та стимулює розробку і застосування сучасних технологій, зокрема у сфері «зеленого» будівництва.

4. Прямі іноземні інвестиції (ПІІ) - важливе джерело фінансування, особливо для впровадження високотехнологічних рішень. Вони приносять не лише капітал, а й нові знання, досвід, технології. Проте інвестиції з-за кордону в будівельний сектор України поки залишаються на низькому рівні через політичну нестабільність і війну.

5. Міжнародна технічна та фінансова допомога - фінансування від міжнародних організацій (ЄБРР, ЄІБ, USAID, Світовий банк) сприяє впровадженню інноваційних проєктів у будівельній галузі. Ці кошти часто спрямовані на розвиток інфраструктури, підвищення енергоефективності та застосування цифрових технологій.

Всі перераховані вище джерела інвестування мають значний вплив на інновації:

- власні кошти та кредити дозволяють реалізовувати локальні проекти модернізації, проте їх обмеженість впливає на масштабність та швидкість впровадження, наприклад, у 2022 році Компанія Астарта-Київ інвестувала 14,6 млн \$ власних коштів у будівництво інноваційного складу безтарного зберігання цукру, інноваційні конструкції і системи зберігання, підтримка оптимальних умов зберігання та постачання [10];

- державне фінансування відіграє каталізуючу роль, створюючи стимули для підприємств переходити на інноваційні технології, наприклад, «ЄОселя» – пільгова іпотека: у 2024 році за програмою видано понад 14,6 млрд грн (у 2023–2024 рр. – +65%), охопивши близько 8 500 сімей [11]. Програма має мультиплікаційний ефект: «кожна вкладена гривня повертається 2,6 грн додаткових інвестицій». За 9 місяців 2024 року завдяки програмі виробництво будівельної продукції зросло на 23% порівняно з минулим роком.

Також спостерігається позитивний вплив на детінізацію ринку: забудовники, які беруть участь у програмі, змушені працювати легально. Як наслідок, у першому півріччі 2024 року будівельна галузь сплатила 1,6 мільярда гривень податків. Це у 2,2 раза більше, ніж за аналогічний період 2023 року.

Зростання попиту на програму супроводжувалося збільшенням її фінансування: стартувавши із 500 мільйонів гривень, у 2024 році бюджет «Оселі» досяг 18 мільярдів гривень на рік. Акцент зроблено на первинному ринку для стимулювання будівельної галузі. Частка іпотечних угод на новобудови зросла із 32,9%, сягнувши у 2024 році 52,6%. На ринку доступне житло від 98 забудовників [12].

- іноземні інвестиції та міжнародна допомога мають ключове значення для інтеграції світових технологій та підвищення конкурентоспроможності будівельних підприємств на міжнародному рівні, наприклад, Світовий банк (World Bank), програма HOPE (Housing Repair for People's Empowerment): надання фінансування для ремонту житла, пошкодженого внаслідок війни, початкове фінансування становить \$232 млн, з потенційним збільшенням до \$800 млн. Партнери: Японія, Великобританія, США [13]. Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) пропонує українським підприємцям гранти від \$600 тис. до \$1,2 млн на підтримку безперервності та відновлення бізнесу, розширення на зовнішні ринки, підтримка робочих місць [14].

Проект USAID "Інвестиції для стійкості бізнесу" - гранти для збільшення фінансування малого та середнього бізнесу України. Загальна сума програми складає 25 млн доларів. Так, програма передбачає надання двох типів грантів:

1. Гранти типу А - "Гранти через фінансових посередників" - пропонуються для фінансових посередників, які запропонують інноваційні підходи з метою здешевлення фінансування для малого та

середнього бізнесу, зменшення витрат на обслуговування клієнтів, а також впровадження інших рішень та заходів, що полегшують доступ підприємств до фінансових ресурсів. Особлива увага при відборі заявок приділятиметься підтримці підприємств, що постраждали від війни.

Загальний обсяг фінансування для грантів типу А становить 10 млн дол. США.

Таблиця 2

Основні пільгові кредитні програми від українських державних і комерційних банків для впровадження енергоефективних технологій у будівництві [16]

Банк	Назва програми	Цільове призначення	Max Σ кредиту	Строк кредиту	% ставка	Особливості / Компенсації	Джерело
Укргаз банк	«ЕКО-ДІМ»	Утеплення, встановлення енергоефективних систем	До 500 тис грн	До 5 років	Від 5,5 %	Підтримка Фонду енергоефективності та міжнародних партнерів	Ukrgas bank.com
Ощад банк	«Ощадний дім»	Вентиляція з рекуперацією, модернізація опалення	До 500 тис грн	До 5 років	Від 0,01 %	Компенсація за держпрограмою «Енергодім»	Oschad bank.ua
Приват Банк	Еко-кредит	Сонячні панелі, акумулятори, BMS	До 500 тис грн	До 5 років	Від 5-7 % (залежно від програми)	Співпраця з програмою «5-7-9 %»	Privat bank.ua
Альфа-Банк	Еко-інвестиції	Енергоефективне обладнання, модернізація	До 1 млн грн	До 7 років	Від 6 %	Можливість отримати консультаційну підтримку	Alfa bank.ua
Укрексім банк	Кредити для енергоефективності	Комплексна модернізація будівель	До 2 млн грн	До 10 років	Від 5 %	Спеціальні умови для підприємств будівельної галузі	eximb.com.ua

2. Гранти типу Б - "Грантове партнерство для співінвестування у МСП" - ціллю є створення партнерств із приватними фінансовими установами для співфінансування малих та середніх підприємств,

насамперед тих, що постраждали від війни (кредити або інше фінансування від фінансової установи у поєднанні із грантами від Проекту). Загальний обсяг фінансування для грантів типу Б становить 15 млн дол. США [15].

- банківські кредити надаються державними та комерційними банками в Україні і активно підтримують впровадження енергоефективних технологій шляхом надання пільгових кредитів, що стимулює модернізацію житлового та комерційного будівельного фонду.

Зміни 2024 року, норми щодо житла, яке беруть в іпотеку в інтересах ВПО набудуть чинності 18 грудня: нове/здане житло віком до 3 років, для ВПО - до 10 років. Оновлені вимоги до програми «Оселя» передбачають можливість придбати житло за програмою:

- до 10 років: ВПО, членам їх родин, за умови, що ті беруть іпотеку в інтересах ВПО - у всіх регіонах; військовослужбовцям та правоохоронцям, медикам, педагогам, науковцям, ветеранам та членам сімей тощо - в Чернігівській, Сумській, Харківській, Запорізькій, Херсонській областях.

- до трьох років: військовослужбовцям та правоохоронцям, медикам, педагогам, науковцям, ветеранам та членам сімей у решті регіонів. Всі інші громадяни зможуть купувати квартири і будинки віком до трьох років на всій території країни.

Серед регіонів лідерами за сумами укладених кредитних договорів є Львівська, Дніпропетровська, Одеська, Київська, Харківська, Вінницька, участь у програмі беруть 46 банків, найбільшу кількість кредитів від початку дії програми видали «Приватбанк» (48,2 тис.), «Ощадбанк» (15,8 тис.) та «Укргазбанк» (5,7 тис.). Станом на середину серпня 2024 року – 16 656 кредитів на 62,2 млрд грн, причому 12,7 млрд грн пішли саме на інвестиційні цілі [17].

Аналіз структури джерел інвестицій у будівельну галузь України у 2024 році свідчить про домінування внутрішнього фінансування, насамперед за рахунок власних коштів підприємств. На них припадає 71 % від загального обсягу капітальних інвестицій (≈ 2379 млрд), що вказує на високу залежність галузі від самофінансування. Саме цей ресурс найактивніше спрямовується на модернізацію виробничої бази, впровадження інформаційного моделювання BIM, енергозберігаючих технологій та підвищення ефективності проектного управління.

На другому місці - державний бюджет, частка якого становила 10,9 % (258 млрд). Основними напрямками цього фінансування стали соціальні та інфраструктурні ініціативи, зокрема державна іпотечна програма «Оселя» (214,6 млрд), національний проект «Велике будівництво», а також підтримка енергоефективних рішень через цільові гранти. Значний внесок у розвиток інновацій також зробили місцеві бюджети, які

забезпечили 5,7 % інвестицій (€30,5 млрд), переважно у сферу інфраструктурних і екологічних ініціатив.

Таблиця 3

**Основні джерела інвестицій
у будівельну галузь України (2024 рік) [18]**

Джерело інвестицій	Обсяг / частка 2024	Вплив на інновації
Власні кошти підприємств	71 % від загального капіталу (≈ €379 млрд)	Фінансування модернізації, впровадження BIM і енергозберігаючих рішень.
Державний бюджет	10,9 % (≈ €58 млрд)	Програми «ЄОселя» (іпотека €14,6 млрд), «Велике будівництво», гранти на енергоефективність.
Місцеві бюджети	5,7 % (≈ €30,5 млрд)	Фінансування інфраструктурних і екологічних проєктів.
Банківські кредити	3,8 % (≈ €20,3 млрд)	Підтримка інноваційних проєктів з низькими ставками у держбанків.
Засоби населення (іпотека)	6,1 % (≈ €32,6 млрд)	Стимулюють попит на енергоефективне житло через програми «ЄОселя».
Іноземні інвестиції	≈ 0,1–0,2 % (≈ €0,5 млрд)	Часткове фінансування технологічних інновацій; низький рівень залучення.
Міжнародна технічна й фінансова допомога (ЄБРР, USAID, ЄІБ, WB)	за 2022–24 понад €7,2 млрд	Фінансування енерго- та інфраструктурних інновацій, модульного та зеленого будівництва.

Банківські кредити відіграли менш помітну роль - лише 3,8 % (€20,3 млрд), однак вони стали важливим джерелом підтримки інноваційних проєктів, особливо з боку державних фінансових установ, які пропонують кредитування на пільгових умовах. Аналогічно, засоби населення, зокрема через механізми іпотечного кредитування, забезпечили 6,1 % інвестицій (€32,6 млрд), що суттєво стимулювало попит на енергоефективне житло.

Найменшою виявилася частка іноземних інвестицій - лише ≈0,1–0,2 % (€0,5 млрд), що свідчить про надзвичайно низьку інвестиційну привабливість сектору для закордонного капіталу в умовах воєнного ризику. Проте, варто окремо відзначити значний обсяг міжнародної технічної та фінансової допомоги від таких організацій як ЄБРР, USAID, ЄІБ, Світовий банк - загалом понад €7,2 млрд у 2022–2024 роках. Ці ресурси були спрямовані на фінансування інновацій у сфері енергетики,

екології, модульного та «зеленого» будівництва, що має довгостроковий позитивний вплив на стійкість та модернізацію галузі.

У цілому, структура інвестицій демонструє не лише адаптацію будівельного сектору до умов воєнного часу, а й орієнтацію на поступову інноваційну трансформацію з опорою на внутрішній потенціал та стратегічну міжнародну підтримку.

Таким чином, синергія цих джерел інвестування є критичною для ефективного впровадження інновацій та забезпечення сталого розвитку будівельної галузі України.

Висновки. У період 2022–2024 років інвестиційне забезпечення будівельної галузі України зазнало суттєвих трансформацій під впливом безпрецедентних викликів, спричинених повномасштабною військовою агресією російської федерації. Війна спричинила масштабні руйнування інфраструктури, зниження ділової активності, суттєвий відтік капіталу та загальну втрату інвестиційної привабливості країни. Водночас ці кризові умови актуалізували потребу в нових підходах до інвестування та прискорили процеси інноваційної трансформації будівельних підприємств.

Відбулося зміщення акценту на внутрішнє фінансування. У 2022–2024 роках домінуючим джерелом капітальних інвестицій стали власні кошти підприємств (понад 70 %), що свідчить про адаптацію бізнесу до ризиків та відсутність широкого доступу до зовнішнього фінансування. Частка іноземних інвестицій залишалась критично низькою ($\approx 0,1\text{--}0,2\%$), що є індикатором обмеженої довіри іноземного капіталу в умовах воєнної нестабільності.

Посилилася роль держави. Державний та місцеві бюджети забезпечили підтримку ключових програм, таких як «Велике будівництво» та «ЄОселя», які стали важливими механізмами інвестиційного стимулювання, особливо у сфері житлового та інфраструктурного будівництва. Окрім того, міжнародна фінансова допомога (ЄБРР, ЄІБ, USAID) відіграла роль каталізатора енергоефективних та інноваційних проєктів.

Інноваційна трансформація як відповідь на кризу. В умовах обмежених ресурсів та високих ризиків підприємства будівельної галузі почали активніше впроваджувати інноваційні технології – зокрема, BIM-моделювання, енергоощадні рішення, модульне будівництво та цифрові інструменти управління проєктами. Такі зміни є не лише адаптивною реакцією на кризу, а й передумовою підвищення конкурентоспроможності у довгостроковій перспективі.

Проте, незважаючи на позитивну динаміку інвестицій у 2024 році (зростання на 35,1 % у капітальному вкладенні), галузь все ще потребує створення сприятливого інституційного середовища, зниження корупційних ризиків, прозорої податкової політики та гарантій безпеки

для іноземних інвесторів. У середньо- та довгостроковій перспективі саме інновації мають стати основою відбудови, підвищення ефективності та стійкості будівельної сфери.

Отже, інноваційний розвиток будівельної галузі в умовах війни є критично важливим, однак він потребує системного підходу до формування ефективного інвестиційного середовища, що базується на прозорості, довірі, технологічній модернізації та партнерстві держави з бізнесом.

Інноваційний розвиток галузі має позитивну динаміку, однак інвестиційне забезпечення залишається недостатнім, зокрема через:

1. Нестабільність економічного поля та несхвалення іноземних інвесторів.
2. Внутрішні обмеження - низка корупційних ризиків, складність адміністрування, високі витрати на матеріали та працю.
3. Недостатньо інтегровані програми державної підтримки інновацій у будівництві.

Необхідно поглибити взаємодію держави, бізнесу та міжнародних донорів, розвинути механізми залучення прямих іноземних інвестицій, сприяти зміцненню правового поля і сприяти цифровій трансформації для стабільного інноваційного розвитку галузі.

References:

1. Horlachuk V. V., Chernenko A. S., Raku O. O. (2022). *Investytsiine zabezpechennia innovatsiinoho rozvytku pidpriemstva*. Economy and Region, 2(84), 89–95. <https://economy.chdu.edu.ua/article/view/107992>
2. Skorobohatova N. Ye. (2023). *Industriia 4.0 ta investytsiine zabezpechennia innovatsiinoho rozvytku*. Ekonomika ta derzhava, 6, 45–49.
3. Shchur R., Matskiv V., Lavriv A. (2024). *Biudzhetne investuvannia innovatsiinykh proektiv u pisliavoiennii Ukraini*. Nauka, Vlada, Polityka, 2(26), 104–109. <https://nvp.stu.cn.ua/article/view/325587>
4. Holovachko V. M., Hulianych V. I. (2022). *Strategii tsyfrovoyi transformatsii pidpriemstv budivelnnoi haluzi*. Ekonomika ta derzhava, 9, 78–83.
5. Boichuk D. M., Kobernyk V. V. (2021). *Innovatsiinyi rozvytok u budivnytstvi: investytsiinyi aspekt*. Investytsii: praktyka ta dosvid, 21, 112–116.
6. Skorokhod I., Horbach L. (2023). *Ekolochna innovatsiynist yak chynnyk investytsiinoi pryvablyvosti rehionu*. Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini, 11(258), 55–61. <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3043>
7. Zhyhlo A., Tkachenko R., Cirella G. T., Morkovska N., Yakymenko O., Viatkin K. (2023). Innovation in Ukraine's construction and postwar recovery. In G. T. Cirella (Ed.), *Sustainable Cities and Resilience Planning* (pp. 415–433). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-031-48735-4_24

8. ResearchAndMarkets. (2024, February 4). Ukraine construction industry report 2024: GlobeNewswire. <https://www.globenewswire.com/news-release/2025/02/04/3020287/0/en/Ukraine-Construction-Industry-Report-2024-Output-to-Grow-by-16-1-in-2025-Before-Registering-Growth-Between-9-and-11-Between-2026-2028.html>

9. Interfax-Ukraine. (2024). Construction work completed in Ukraine in 2024 increases by 23.5% – statistics. Open4Business. <https://open4business.com.ua/tag/interfaks-ukrayina/>

10. Astarta. (2022, February 23). Astarta to invest USD 14.6 million in construction of a modern sugar silo. <https://astartaholding.com/astarta-investuye-146-mln-dolariv-ssha-u-bu/>

11. Kyiv Regional State Administration. (2024). In 2024, the volume of loans issued under the “YeOselya” program increased by 65% to UAH 14.6 billion. <https://koda.gov.ua/u-2024-roczni-obsyag-vydanyh-kredytiv-za-programoyu-yeoselya-zris-na-65-do-146-mlrd-grn/?utm>

12. Re:Inform. (2024). YeOselya program: economic growth and affordable housing for Ukrainians. <https://reinform.com.ua/62360/programa-yeoselya-zrostannya-ekonomiky-ta-dostupne-zhytlo-dlya-ukrayincziv/?utm>

13. World Bank. (2023, August 30). World Bank announces support for critical housing repairs in Ukraine. <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2023/08/30/world-bank-announces-support-for-critical-housing-repairs-in-ukraine>

14. Ekonomichna Pravda. (2023, June 20). The U.S. offers grants from \$600,000 to \$1.2 million to Ukrainian businesses: conditions. <https://epravda.com.ua/news/2023/06/20/701378/>

15. Ekonomichna Pravda. (2024, June 4). USAID launches \$25 million grant program for Ukrainian businesses. <https://epravda.com.ua/news/2024/06/4/714661/>

16. Ukrgasbank. (n.d.). Credits for private clients. <https://www.ukrgasbank.com/private/credits/>

17. Ministry of Economy of Ukraine. (2024). “Affordable Loans 5–7–9%”: in 2024, Ukrainian businesses received nearly 25,000 preferential loans worth over UAH 93 billion. <https://me.gov.ua/news/detail/6e348ca7-2fce-4ac6-aa5d-0bf6982e352b?utm>

18. Main Directorate of Statistics. (2024). Capital investments in 2024 (quarterly indicators). <https://kh.ukrstat.gov.ua/kapitalni-investytsii-stat/4636-kapitalni-investitsiji-u-2024-rotsi-shchokvartalni-pokazniki-posilannya-na-derzhstat>

Anton Maksiuta
Investment Support for the Innovative Transformation of Construction Industry Enterprises

The article explores the role of investment support as a key driver of the innovative transformation of construction industry enterprises. It emphasizes the importance of attracting financial resources for the implementation of modern technologies, modernization of production processes, enhancement of management efficiency, and sustainable development. The study analyzes current approaches to investment policy formation in construction companies, as well as the structure, sources, and dynamics of investment flows under market economy conditions. Particular attention is paid to the influence of investments on the innovation activity of construction enterprises, especially regarding the introduction of energy-efficient technologies, digital project management tools, and production automation. The article identifies the main barriers to effective investment in innovation, such as limited access to financing, high technological risks, and regulatory challenges. Based on the research findings, practical recommendations are proposed to improve investment planning tools, strengthen innovation capacity, and enhance strategic development frameworks. The outcomes of the study can be useful for business leaders, investors, and policymakers in designing effective investment strategies and regulatory instruments to stimulate innovation in the construction sector.

Keywords: *investment, innovation development, construction industry, investment policy, transformation, financing, energy efficiency, digital technologies.*

Посилання на статтю:

АРА: Maksiuta A. (2024). Investytsiynе zabezpechennya innovatsiynoyi transformatsiyi pidpryyemstv budivel'noyi haluzi. [Investment Support for the Innovative Transformation of Construction Industry Enterprises]. *Shliakhy pidvyshchennia efektyvnosti budivnytstva v umovakh formuvannia rynkovykh vidnosyn*, 54(1), С. 276-288.

ДСТУ: Максюта А.П. Інвестиційне забезпечення інноваційної трансформації підприємств будівельної галузі. *Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин*. 2024. № 54 (2). С. 276-288.